

ESPOON VANHUSNEUVOSTO - ESBO ÄLDRE RÅD
Vanhusneuvoston kokous 4/2018

Pöytäkirja

Aika: 25.4.2018.2017 klo 12.30-15.30
Paikka: Valtuustotalo, Vihreän liiton ryhmähuone

Kutsutut:

Puheenjohtaja

Olli Männikkö

Jäsenet

Helena Allahwerdi

Antero Krekola

Marja-Liisa Lahtinen

Matti Passinen

Katri Rannisto

Hannu Viitanen

poistui klo 15.15 asian 10 käsittelyn aikana

Anu Helle

poistui klo 14.35, asian 7 käsittelyn aikana

Lasse Hoffman

Riitta Lahikainen

Pentti Walkama

Asiantuntijajäsenet

Matti Lyytikäinen

poistui klo 15.15 asian 10 käsittelyn aikana

Jaana Suonsaari

Anne Savolainen

Kh:n edustaja

Marika Niemi

Sihteeri

Maria Rysti

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.35.

2. Kokouksen osanottajat, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin osallistujat sekä kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys.

4. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Valittiin Lasse Hoffman pöytäkirjantarkastajaksi puheenjohtajan lisäksi.

5. Sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys vuodelta 2017

Sosiaali- ja potilasasiamies Eva Peltola esitteli selvitystä. Selvitys on käsitelty sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa 22.3.2018. [Linkki selvitykseen](#)

Selvitys laaditaan kuntalaisten yhteydenottojen pohjalta. Yhteydenottoja on noin 1000 vuodessa. Näistä johtaa vain noin 10% varsinaisiin kanteluihin tai muistutuksiin. Selvitys on etupäässä palvelujen ja toiminnan yksi laadullinen arviointiväline.

Vanhusneuvoston keskustelussa nousi selvityksen tilastoinnin kehittäminen mm. tarkemmat yhteydenottojen määrät ja esiintyvyydet, jotta mittakaava selviäisi paremmin. Tällä on merkitystä kehittämistoimenpiteiden valinnassa ja priorisoinnissa. Huolettavia asioita olivat: monisairaiden kattavat terveystalvelut, monilääkitys ja kokonaistilanteen seuranta. Huolenaiheena on myös potilaan oman vastuun korostuminen omasta hoidostaan, ajansaaminen lääkärille ja odotusajat. Kaupunginhallituksen edustaja Marika Niemi kertoi, että Jorvin päivystystoimintaa ollaan kehittämässä ja kehittämistyöhön otetaan vastaan ehdotuksia ja kokemuksia. Vanhusneuvoston jäsen Katri Rannisto on koonnut ajatuksia vanhusneuvoston kannanotoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja kaupunginhallitukselle selvityksen pohjalta. Kannanotto oli välitetty vanhusneuvostolle etukäteen.

Päätös: vanhusneuvosto merkitsi selvityksen tiedoksi ja hyväksyi laaditun kannanoton eteenpäin toimitettavaksi.

6. Palvelukeskusten tilojen käytön ja luovuttamisen kriteerit ja periaatteet, lähetekeskustelu alustavan esityksen pohjalta

Erityisasiantuntija Maria Rysti esitteli asiaa. Palvelukeskukset ovat ikääntyneiden avoimia olohuoneita ja harrastus- ja kokoontumispaikkoja. Espoossa on kuusi palvelukeskusta, jotka sijaitsevat Tapiolassa, Leppävaarassa, Soukassa, Espoon keskuksessa, Kauklahdessa ja Haukilahdessa.

Yhtenäiset palvelukeskusten tilojen käytön ja luovuttamisen kriteerit ja periaatteet puuttuvat. Palvelukeskusten henkilöstö on toiminut aiempien käytäntöjen ja oman harkintansa mukaan tilojen käytössä ja luovutuksessa. Palvelukeskusten tiloja kysytään yhä enemmän ja myös muuhun kuin ikääntyneille kohdentuvaan toimintaan. Vanhusten palveluissa on työstetty alustavaa esitystä palvelukeskusten tilojen käytöstä ja luovuttamisesta ulkopuoliseen toimintaan. Nyt halutaan saada vanhusneuvoston evästyksiä valmisteluun. Alustavasti esitetään tilojen käytön priorisointia virka-aikana ikääntyneille kohdennettuun toimintaan.

Päätös: vanhusneuvosto hyväksyi alustavan esityksen, ja esitti toivomuksen keskushallinnolle, että sieltä käsin kehitetään kaupungin tilojen yhtenäisen käytön luovuttamisen periaatteita. Jaana Suonsaari lupasi viedä asiaa eteenpäin osana tilahallinnan lean -projektia.

7. Palvelukeskusruokailun tilanne

Vanhusneuvosto päätti marraskuun kokouksessaan, että vanhusneuvoston kokoukseen kutsutaan Espoo Cateringin edustaja kertomaan ruokailijamäärien kehityksestä vuonna 2017, erityisesti palvelukeskuksissa. Asiakaspäällikkö Tarja Huusko-Pelkkala Espoo Cateringistä esitteli Espoo Cateringin toimintaa ja erikseen palvelukeskusruokailua. Palvelukeskusten lounasateriavaihtoehdot hieman vaihtelevat. Laajimmillaan vaihtoehdot ovat lounas ilman jälkiruokaa, lounas, keittolounas ja salaattilounas. Suurimmat ruokailijamäärät olivat Tapiolassa (28%), Soukassa (22%) ja Haukitalossa (23%). Ruokailijamäärä on vähentynyt n. 15 %:lla vuodesta 2016 vuoteen 2017. Espoon kaupunki tuki aiemmin kaikkien eläkeläisten ateriointia palvelukeskuksissa. Vuonna 2016 tukea ei voitu enää myöntää kuin tietyille erityisryhmille. Yleisen eläkeläisaterioiden tuen poistaminen liittyi Espoo Cateringin liikelaitostamiseen. EU -säädökset määrittävät, kuinka paljon ulkopuolisille tahoille kaupungin liikelaitos voi tuottaa aterioita.

Päätös: vanhusneuvosto merkitsi esityksen tiedoksi.

8. Suunnitelma Espoon ikääntyneen väestön hyvinvoinnin turvaamiseksi, 4. linjauksen toteutumisen arviointi (seurantamateriaali oli kokouskutsun liitteenä)

Suunnitelman toteutumista seuraa vuonna 2017 perustettu poikkihallinnollinen ikääntyneiden hyvinvointityön ohjausryhmä, jossa ovat vanhusneuvoston edustajina puheenjohtaja Olli Männikkö ja varapuheenjohtaja Marja-Liisa Lahtinen sekä lisäksi toimialojen edustus. Vanhusneuvosto käsittelee kussakin kokouksessaan yhden suunnitelman linjauksen toteutumista. Tässä kokouksessa käsitellään suunnitelman 4. linjauksen toteutumista.

4. Linjaus Ystävällinen teknologia ja sähköisten palvelujen uudet sovellukset auttavat arjessa ja edistävät osallisuutta

Tavoitteet: Teknologian käyttäminen on yksinkertaista ja tukee ikääntyneiden arkipäivän elämää. Opastusta ja rohkaisua teknisten välineiden hankintaan ja käyttöön on helposti saatavilla. Ikääntyneet hyödyntävät uusia ratkaisuja. Teknologia on monimuotoista ja edistää aktiivista hyvinvointia ja vuorovaikutusta.

Toimenpideaiheet lähivuosille (pääasiallinen vastuutaho suluissa):

1. Uusien ratkaisujen hyödyntäminen (toimialat):

- otetaan ennakkoluulottomasti uutta käyttäjäystävällistä teknologiaa käyttöön esimerkiksi kuvayhteys, muistisairaana navigaattori” (GPS käyttöön muistisairaille)
- sähköisten korttien yhteiskäyttö (sportti-, kirjasto- ja kaupunkikortti)
- Teknologian hyödyntäminen pitkäaikaissairauksien seurannassa
- Sähköisen tilavarausjärjestelmän käyttöönotto

2. Tietokoneen ja muiden sähköisten viestintävälineiden käytön opastuksen parantaminen (poikkihallinnollinen työryhmä ja toimialat): kirjastot, oppilaitokset, tietokoneluokat käyttöön, yhdistysten järjestämät koulutukset, yhteispalvelupisteet ja toimialojen asiakaspalvelupisteet.

Vanhusneuvosto keskusteli teknologian hyödyntämisestä ikääntyneiden hyväksi ja, miten yleinen asenne saattaa estää ikääntyneitä osallistumasta koulutukseen. Osa ikääntyneistä ei ehkä koskaan aio/pysty ottamaan käyttöön sähköisiä sovelluksia.

Päätös: vanhusneuvosto merkitsi tiedoksi seurannan.

9. Järjestötapaamisen ohjelma

Tilaisuus järjestetään valtuustotalon kahviossa 16.5.2018 klo 13.15-15.30. Kahvitarjoilu on samassa tilassa klo 12.45-13.15. Ohjelmassa on alustavasti vanhusneuvoston puheenjohtajan puheenvuoro, Seniorineuvonta ja palveluohjaus Nestorin ennakoivien palvelujen esittely ja järjestöiltä tulleiden palautteiden ja aloitteiden käsittely sekä järjestöjen ajankohtaiset kuulumiset. Vanhusneuvostolla on kokous klo 12-13 Kokoomuksen ryhmätilassa.

Päätös: vanhusneuvosto merkitsi alustavan ohjelman tiedoksi.

10. Toimialojen ja konserniesikunnan ajankohtaiset asiat ikääntyneen väestön näkökulmasta

10.1 Tekninen ja ympäristötoimi/ Anne Savolainen

Asunto-ohjelma 2021 on valmisteilla, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta pyydetään lausunnot touko-kesäkuun vaihteessa.

10.2 Konserniesikunta/ Jaana Suonsaari

Jaana Suonsaari kertoi lyhyesti tilahallinnan lean -projektista.

10.3 Sosiaali- ja terveystoimi/ Matti Lyytikäinen

Kotikuntoutus on käynnistynyt maaliskuussa. Vanhusten palveluissa on ilmennyt henkilöstön rekrytointivaikeuksia. Kotihoidossa käynnistyy valinnanvapauspilotti. Espoo on mukana PKS -kuntien kanssa valinnanvapaus Hankkeiden rahoitushaussa. Matinkylän elä ja asu -seniorikeskuksen selvittely ja edistäminen etenevät. Selvitystä tarvitaan varsinkin siksi, ettei yksiköitä enää rakenneta kaupungin omistukseen, vaan kyseeseen tulee vuokratilakohde. Kansallista veteraanijuhlaa juhlitaan 27.4.2018 Finladia -talossa järjestettävässä juhlassa.

11. Muut asiat

11.1 HSL:n vastaus vanhusneuvoston lausuntoon (vastaus on lähetetty

vanhusneuvostolle 24.4.2018)

Päätös: vanhusneuvosto merkitsi vastauksen tiedoksi ja käsittelee sitä myöhemmin.

11.2 Kuusikko -kaupunkien vanhusneuvostojen tapaamiseen konkreettinen ehdotus yhteistyön jatkamiseksi

Helsingin vanhusneuvosto pyytää ennakkovalmisteluna Kuusikko-vanhusneuvostojen tapaamiseen 26.4.2018, että jokainen kaupunki miettisi etukäteen yhden konkreettisen ehdotuksen, jolla yhteistyötä jatketaan. Se voi olla toimintatapa ja jokin yhteinen tavoite.

Helsingin ehdotus on, että Kuusikko-vanhusneuvostot lähtisivät yhteisvoimin ajamaan vanhusasiamiehen saamista kaikkiin Kuusikko-kaupunkeihin. Helsingin vanhusneuvosto katsoo myös, että Kuusikko-vanhusneuvostojen tulisi tehdä yhteistyötä, jotta suurten kaupunkien ikäihmisten ääni kuuluu riittävästi, mikäli mahdollisen sote-uudistuksen myötä maakunnalliset vanhusneuvostot perustetaan.

Espoon vanhusneuvosto kävi keskustelun. Kuusikko -vanhusneuvostojen yhteistyötä tulee jatkaa. Yhä enemmän tulisi vahtaa mielipiteitä Kuusikko -vanhusneuvostojen kanssa ja miettiä, mitä voisimme oppia toisiltamme. Keskusteltiin vanhusasiamiehen saamisesta. Jäi epäselväksi, miten työ jakautuisi mahdollisessa sotessa, vastaisiko vanhusasiamies maakunnan vastuulla olevista asioista vai kuntaan jäävistä asioista. Seniorikansalaisten asiat ja asenne heihin on jatkossa entistä enemmän näkyvillä.. Miten yhtenäistetään ikääntyneiden palvelut sotessa. Seuraava Kuusikko - vanhusneuvojen tapaaminen: työnjako maakunta -kunnat. Espoon vanhusneuvoston ehdotus yhteistyölle on, pysyväksi aiheeksi vertailua vanhusneuvostojen toimintaan liittyviä asioita ja parhaiden käytäntöjen ottamista neuvostojen toimintaan. Vanhusneuvostot säilyvät kuitenkin kunnissa.

Päätös: esitetään 26.4.2018 tapaamisessa pysyväksi aiheeksi vertailua vanhusneuvostojen toimintaan liittyviä asioita ja parhaiden käytäntöjen ottamista neuvostojen toimintaan.

11.3 Vanhusneuvoston edustajan nimeäminen vammaisneuvostoon

Vammaisneuvoston kokouksiin osallistui viime kaudella vanhusneuvoston edustaja Marja-Liisa Lahtinen. Vammaisneuvoston sihteeri kysyy, nimeääkö vanhusneuvosto edustajansa vammaisneuvoston kokouksiin.

Päätös: Marja-Liisa Lahtinen nimettiin vanhusneuvoston edustajaksi vammaisneuvoston kokouksiin.

11.4 Tiedoksi ennakkokutsu kuntien vanhusneuvostoille 7. 2018

Vanhusneuvostopäivään (ennakkokutsu on lähetetty vanhusneuvostolle 24.4.2018)

Päätös: vanhusneuvosto merkitsi ennakkokutsun tiedoksi.

11.5 Hanikan virkistyskeskuksen tilanne

Hanikassa on uusi vuokraaja, Diakoniasäätiö. Antero Krekola kertoi, että uusi vuokraaja on luvannut, että entinen käytäntö järjestöjen kanssa jatkuu.

Kevään kokoukset:

16.5.2018 Kokous klo 12-13 (Matinkylän terveysasematoiminta) ja järjestötapaaminen klo 13.15-15.30 (Valtuustotalo, kahvio)

Syksyn kokoukset klo 12.30-15.30:

Keskiviikot:

12.9.2018

10.10.2018

14.11.2018

maanantai:

10.12.2018

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Maria Rysti
sihteeri

Lasse Hoffman
pöytäkirjan tarkastaja